

FAMILY TYPE ACCOMMODATION CENTERS

Abstract: The aim of the CSF is to ensure a quality of life that ensures the full physical, emotional and cognitive development and social inclusion of each child in its natural environment by providing individualized care and support. The beneficiaries of the Family Type Family Accommodation Center are: Children from 3 to 18 years of age, deprived of parental care, who have been exhausted until the moment they are admitted to the Center for staying and returning to the biological family, family accommodation for relatives and relatives or foster family. Age criteria for admission to and exit from the CSF can be flexible and tailored to the individual specifics and peculiarities of children.

Author information:

Velislava Boyadzhieva

Student at Specialty of Social Works
at Konstantin Preslavsky – University of Shumen

✉ ludoto_mam4e@abv.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

Family type accommodation centers; care; working methodology; principles; providing individualized care and support

I. Центрове за настаняване от семеен тип

Център за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/ е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство. В центъра функционира среда близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Капацитетът на ЦНСТ е от 6 до 8 деца. Децата в ЦНСТ са смесени по възраст, пол, степен на увреждане и ниво на автономност. Препоръчително е да не се разкриват специализирани ЦНСТ за деца с увреждания, а те да бъдат настанявани при съотношение 2-3 деца с увреждания към 6-5 деца без при капацитет 8 деца. Центровете не се профилират по възраст на децата или видове и степени на увреждания.

II. Цел и задачи. Целеви групи

Основната цел на Центъра за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/ е осигуряване на качество на живот, което гарантира пълноценното физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всяко дете в естествената за него среда, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

Задачи

Да се задоволят основните жизнени потребности на децата от храна, подслон, сигурност, развитие и се осигуряват условия за тяхното надграждане; Да се осигури безопасна и сигурна среда за живеене, в която децата да израстват и развиват пълноценно своите възможности; Да се осигури равнопоставено участие в живота на местната общност чрез равен достъп на децата до училище, детска градина, читалища, библиотеки, детски клубове и занимални, общински центрове за работа с деца, спортни клубове, детски площадки и др.; Да се осигури гарантиран

достъп до специализирани здравни, социални, образователни и други услуги в общността; Да се осигурят адекватни услуги, условия и оборудване, необходими за постигане на максимална самостоятелност на децата с увреждания в тяхното обслужване; Да се предоставят набор от услуги, грижа и занимания за формиране и развитие на хигиенни навици, умения за общуване, упражняване на различни социални роли и тяхното овладяване; Да се оказва съдействие на децата за поддържането на връзките им с родители и близки или при възможност за приемна грижа или осиновяване; Да се подготвят порасналите деца за самостоятелен и независим живот и да се осъществи пълноценното им отделяне от ЦНСТ и включване в живота на общността; Да се гарантира планирането и индивидуализирането на грижите за всяко дете въз основа на екипно обсъждане и екипно вземане на решение; Да се осигури адаптацията на детето в ЦНСТ след неговото постъпване, като планирането на грижите и интервенциите за него се основава на първоначалния период на наблюдение и обсъждане в екип; Да се интегрира личната история на детето в обгрижването и работата с него, като поважните събития от живота му се документират и отразяват.

Целеви групи Ползвателите на Център за настаняване от семеен тип са: Деца от 3 до 18-годишна възраст, лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за оставане и връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки и роднини или в приемно семейство. Възрастовите критерии за прием и напускане в ЦНСТ могат да бъдат гъвкави и съобразени с индивидуалните специфики и особености на децата. Деца под 3 години могат да бъдат настанявани в ЦНСТ само в изключителни случаи, заедно със свои по-големи братя или сестри.

III. Принципи и ценности

ЦНСТ функционира при спазване на следните принципи: Гарантиране на най-добрия интерес на детето, съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето; Зачитане на достойнството и личността на детето; Уважение към личната история и етническата и културна идентичност на детето; Предоставяне на възможности за пълноценно развитие на потенциала на децата, съобразно техните потребности и възможности; Зачитане на индивидуалните особености на всяко дете, като се отчита динамиката на детското развитие и се прилага индивидуален подход при предоставянето на грижи; Насърчаване на взаимоотношенията между детето и значими за детето хора и външния свят; Подпомагане на детето за вписването му в социалната среда; Предоставяне на възможност на детето да прави избор и да взема решения съобразно възможностите и възрастта си; Поддържане на среда близка до семейната и предлагане на отношения на сигурност и доверие трайни във времето; Подкрепяне и стимулиране на самостоятелността и развитието на детето, съобразно индивидуалните му особености; Осигуряване на значим за детето възрастен, с който детето създава значима доверителна връзка.

Ценностите в ЦНСТ са свързани със зачитане правото на детето на: пълноценен, самостоятелен и достоен живот; запознаване и поддържане на личната му история, етническа и културна идентичност; недискриминация по пол, етническа принадлежност, здравословно състояние, възраст и пр.; развитие съобразно особеностите и желанията му; активно участие в обществения живот; информираност и право да изразява мнение по всички въпроси, които го засягат; качествено образование, професионално ориентиране и професионална подготовка; достъп до здравеопазване, медицинска и социална рехабилитация; отдиш и културни и спортни занимания, духовно и личностно усъвършенстване; специална подкрепа и грижи, способстващи за максималното развитие на потенциала на детето с увреждане; отглеждане в семейна среда.

IV. Анкета.

Анкетирани бяха 6 деца на възраст 11-14г. в един от центровете в гр.София със следните въпроси и примерни отговори:

1. Доволни ли сте от грижите, които полагат възпитателите за теб? а) да б) не

2. Колко често имаш посещение от роднини? (На този въпрос е необходимо предварителна осведоменост за семейното положение на детето) а) всеки ден б) веднъж два пъти седмично в) по-рядко г) нямам посетители;
3. Ако си виждал агресивно поведение в ЦНСТ, какво най-често правят възпитателите? а) своевременно се опитват да го предотвратяват б) не се опитат да го предотвратяват в) друго ;
4. Децата, които си виждал да постъпват агресивно, са: а) по-големи от теб б) на същата възраст в) по-малки;
5. Имаш ли брат или сестра? а) да б) не в) имам и брат и сестра
6. Ти си а) момче б) момиче

V. Изводи

Изводите от направената анкета за целите на настоящата статия са:

1. Всички анкетиранни са доволни от грижите на възпитателите, като базата им за сравнение е животът в собственото им семейство и условията там.
2. Три от анкетираните са посещавани около веднъж месечно от единия от родителите си, заедно с баба или дядо. Останалите не са посещавани от родител откакто са настанени (между 1-2.5г.).
3. Наблюдавана е осъществявана агресия от деца, които са преместени в друг ЦНСТ и случаите на агресия са преустановени.
4. Персоналът възпитатели своевременно се опитва да преустановява форми на агресия сред децата.
5. Всички анкетиранни деца имат братя/сестри, които живеят извън ЦНДСП, с които поддържат връзка чрез роднините, които ги посещават.
6. Равен брой момчета и момичета са анкетиранни.
7. Посещаваните от роднини деца демонстрират по-голяма емоционалност и чувствителност от другите, по наблюдение на възпитателите.

VI. Актуална информация . Необходими документи за настаняване.

До края на 2018г. Агенцията за закрила на детето ще провери всички 282 центрове за настаняване от семеен тип. Причината - зачестилите случаи на насилие над деца. Междувременно проверка в центъра в село Борован, от където беше разпространен клип с бой на служител над дете, показва: още две възпитателки са посягали на децата.

Седем нови социални услуги пък ще бъдат разкрити в Пловдив с безвъзмездна европейска помощ по оперативна програма "Региони в растеж".

Ремонт започна в Центровете за настаняване от семеен тип 1 и 2 в Добрич за младежи и деца без увреждания. Той се извършва с дарителски средства от американската компания do TERRA с дъщерно дружество „Есетере България“, които за пореден път финансират здравето и сигурността на децата в Добрич.

Ще бъдат ремонтирани изцяло 9 санитарни помещения и ще се подмени ВиК инсталацията. Вече е свален старият фаянс и теракот, за да се поставят нови материали - за комфорт на децата и служителите в центъра. Общата стойност на дарените средства е 65 850 лева.

Центровете за настаняване от семеен тип 1 и 2 са разкрити като делегирана от държавата дейност през 2010 г. и оттогава се управляват от Община Добрич. Капацитетът на двата центъра е от 30 деца и младежи без увреждания. Те са на възраст от 3 до 20 години и се настаняват чрез дирекция „Социално подпомагане“ и съдебно решение на Добрички окръжен съд като мярка за закрила за деца в риск.

Бележка: Актуалната информация по темата на статията Центрове за настаняване от семеен тип е актуална към 24.08.2018г.

Необходими документи за настаняване.

1. Молба за ползване на социална услуга;
 - декларация – данни за семейно състояние и доходи;
 - експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/ или медицински протокол на ЛКК / при наличие на такова/;
 - личен амбулаторен картон / при наличие на такова/ ;
 - документ за самоличност / за справка/.

При необходимост, доставчикът на социалната услуга може да изисква и други документи.

Социална оценка: Въз основа на подадената молба и приложените документи съответната дирекция „Социално подпомагане” извършва социална оценка на потребностите на лицето от социални услуги.

Доклад-предложение.

Заповед за настаняване: Настаняването в ЦНСТ се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", ако е делегирана от държавата дейност. Заповедта се издава въз основа на доклада-предложение.

Прием: Доставчикът на социални услуги сключва договор за предоставяне на услуги с потребителя и/или с негов законен представител. Доставчикът на услугата извършва процедура по прием в ЦНСТ включваща: настаняване и запознаване на лицето с услугата, Правилника за вътрешния ред, персонала и останалите потребители; Откриване на лично дело.

References:

1. Doklad na UNITsEF ; sayt UNICEF.bg
2. Metodika za tsentar za nastanyavane ot semeen tip za detsa
3. Metodichesko rakovodstvo za usloviyata i reda za predostavyane na sotsialnata usluga TsNSTDMU i Ukazanie po vodene na dokumentatsiyata v sotsialnite uslugi ot obshtnostta za litsa
4. Naredba za kriterii i standarti za sotsialni uslugi za detsa